

ПРОЄКТ

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ проф. Омельченко С. О.

(наказ № ____ від «__» _____ 2024 р.)

ПОЛОЖЕННЯ

про підготовку здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії та доктора наук у
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(зі змінами)

УХВАЛЕНО

вченою радою ДДПУ

Протокол № __ від «__» _____ 2024 р.

Слов'янськ-Дніпро, 2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (надалі – Положення) у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (надалі – ДДПУ) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №283 від 03.04.2019, № 502 від 19.05.2023, а також інших чинних нормативно-правових актів.

Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та здобувачів наукового ступеня доктора наук з метою здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук відповідно в ДДПУ.

Доктор філософії – це освітній і водночас науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Доктор наук – це науковий ступінь, що здобувається особою на основі ступеня доктора філософії (кандидата наук) за науковою спеціальністю та передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, що забезпечують розв’язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані у наукових виданнях.

1.2. Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі ДДПУ заочною (денною, вечірньою) або заочною формою здобуття вищої освіти;
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в університеті) у закладі.

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

- заочною (денною) формою в докторантурі;
- шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту.

1.3. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету;
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав заклад вищої освіти (наукова установа) на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

1.4. Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється закладами на підставі отриманої ліцензії. До

загального ліцензованого обсягу зараховуються особи, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі здійснюється без отримання ліцензії.

Державне (регіональне) замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі.

Державне (регіональне) замовлення на підготовку здобувача наукового ступеня доктора наук в докторантурі за науковими спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між закладами вищої освіти та науковими установами, в яких діють спеціалізовані вчені ради з присудження наукового ступеня доктора наук з відповідних наукових спеціальностей.

Інформація про розподіл державного (регіонального) замовлення оприлюднюється відповідно до законодавства.

1.5. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури і докторантури здійснюють вчена рада ДДПУ, вчені ради факультетів, відділ аспірантури.

Для врегулювання відносин між аспірантом або докторантом та ДДПУ укладається договір.

1.6. Вступ до аспірантури та докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, та правил прийому до університету.

Правила прийому до ДДПУ, зокрема щодо прийому до аспірантури та докторантури, розробляє відповідальний секретар приймальної комісії, затверджує вчена рада університету на основі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

1.7. Правила прийому діють протягом відповідного календарного року і визначають, зокрема:

порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури та докторантури ДДПУ;

зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури та докторантури за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань.

1.8. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми навчання становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

1.9. Підготовка в аспірантурі чи докторантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової або наукової програми університету за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури та наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей.

1.10. Аспіранти і докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі/докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем (аспірантом/докторантом) з його науковим керівником/консультантом і після обговорення кафедрою, відділом затверджуються вченою радою ДДПУ протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до університету. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення кафедрою, відділом, лабораторією.

Аспірант/докторант подає індивідуальний план до відділу аспірантури. Індивідуальний план наукової роботи заповнюють у трьох примірниках: 1-ий примірник зберігається в аспіранта/докторанта; 2-ий примірник – на кафедрі; 3-ій примірник – у відділі аспірантури. Усі примірники мають бути заповнені однаково.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення вченою радою ДДПУ рішення про відрахування аспіранта, докторанта, здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням, може повторно вступити до закладу для підготовки в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

1.11. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) чи поза нею завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

Підготовка в докторантурі за умови виконання індивідуального плану наукової роботи завершується наданням висновку наукового консультанта (структурного підрозділу).

2. Права та обов'язки здобувачів

2.1. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у ДДПУ, бібліотеках і державних архівах України;

отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника/консультанта, для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою університету двох керівників;

безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

академічну мобільність, що реалізується відповідно до законодавства;

академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

трудова діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

2.2. Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти/докторанти також зобов'язані:

дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених ДДПУ;

виконувати індивідуальний навчальний план;

виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу аспірантури (у вересні та квітні поточного року), який уповноважений для цього його вченою радою;

подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді.

2.3. Аспіранти і докторанти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. Порядок та умови вступу до аспірантури

3.1. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура ДДПУ.

3.2. До аспірантури ДДПУ на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до ДДПУ. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури:

- заява вступника на ім'я ректора університету;
- копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації);
- копію ідентифікаційного номера;
- копію трудової книжки (за наявності);
- особову картку за формою П-2ДС;
- 2 кольорові фотокартки розміром 3x4 см;
- копію військово-облікового документа (для військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників – копію посвідчення про приписку до призовних діляниць);
- дослідницьку пропозицію з обраної спеціальності;
- список опублікованих наукових праць і винаходів; відбитки опублікованих статей/тез (за наявності);
- рекомендацію Вченої ради закладу вищої освіти (за наявності);

- міжнародний сертифікат з іноземної мови, який засвідчує рівень знання іноземної мови не нижче рівня B2 (за наявності).

3.3. У правилах прийому ДДПУ може бути визначено додатковий перелік документів, обов'язкових для допуску до вступних випробувань. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою ДДПУ рішення про визнання його диплома.

3.4. Вступники до аспірантури ДДПУ складають вступні іспити зі спеціальності, іноземної мови (на вибір: англійської, німецької, французької), презентації дослідницьких пропозицій та досягнень:

- вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

- вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

- презентація дослідницьких пропозицій та досягнень.

Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в правилах прийому ДДПУ.

Відповідно до правил прийому ДДПУ особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

3.5. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три – п'ять осіб, які призначаються наказом ректора.

3.6. До складу предметних комісій включаються кандидати наук (доктори філософії) та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

Проректор із науково-педагогічної роботи ДДПУ погоджує склад предметних комісій та формує проект наказу.

3.7. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому університету.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора ДДПУ, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.8. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора ДДПУ призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Науковий керівник здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою ДДПУ за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво/консультавання, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників). Рішенням вченої ради ДДПУ аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою ДДПУ для кожної спеціальності.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4.2. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про

перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30-60 кредитів ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою університету протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури й подаються до відділу аспірантури.

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. Аспірант може змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.

Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі закладу, до якого зарахований аспірант, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів.

Проходження практичної підготовки є обов'язковою складовою освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії. Базою для проходження практичної підготовки є кафедри ДДПУ, за якими закріплені аспіранти. Крім того, аспірант може пройти практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших ЗВО, з якими співпрацює ДДПУ на основі договорів.

4.3. Вчена рада ДДПУ має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом (ад'юнктом) в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою, та визначити академічну різницю (у разі потреби).

4.4. Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.

Обрання теми дисертаційної роботи здійснюється аспірантом самостійно, відповідно до власних наукових інтересів, з урахуванням науково-дослідної компетентності та напряму наукових досліджень керівника.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи.

4.5. Аспіранти можуть бути переведені до іншого закладу, у тому числі якщо заклад не має акредитованої освітньо-наукової програми із спеціальності здобувача, або в межах одного закладу: 1) на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб; 2) на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним або регіональним замовленням; 3) на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного (регіонального) замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць аспіранти за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

На першому році навчання переведення аспірантів забороняється.

Якщо заклад не отримав сертифіката про акредитацію освітньо-наукової програми або у закладі закінчився строк дії сертифіката про акредитацію такої програми, переведення здобувачів до іншого закладу, в якому відповідна освітньо-наукова програма акредитована, здійснюється відповідно до законодавства.

4.6. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за двома формами: • проміжна атестація; • підсумкова атестація.

Метою проміжної атестації є контроль за виконанням аспірантами індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи за всіма складниками, передбаченими освітньо-науковою програмою. Контроль здійснює кафедра та проректор із науково-педагогічної роботи ДДПУ.

Аспіранти двічі на рік (за перше навчальне півріччя у березні; за навчальний рік у вересні) звітують про виконання індивідуального навчального плану (I – III роки навчання) та індивідуального плану наукової роботи (I – IV роки навчання) на засіданні кафедри та у проректора з науково-педагогічної роботи ДДПУ.

Результати вносять до протоколу засідання кафедри, до індивідуального навчального плану й індивідуального плану наукової роботи аспіранта.

За результатами успішного виконання індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи аспірантів, річного звітування у проректора з науково-педагогічної роботи формується наказ про переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на наступні курси.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

2) звертається до структурного підрозділу закладу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому

вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні базового структурного підрозділу закладу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головноючим на засіданні структурного підрозділу ДДПУ. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до структурного підрозділу закладу не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

4.7. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради ДДПУ, з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

Утворення разової спеціалізованої вченої ради закладу та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії.

Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

4.8. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним (регіональним) замовленням здійснюється виключно в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) формою навчання.

4.9. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним (регіональним) замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою ДДПУ з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії університету, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

4.10. Особа, яка була відрахована із закладу у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до закладу повторно.

Здобувачі, які були відраховані із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання у цьому закладі в межах ліцензованого обсягу.

5. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

5.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у ДДПУ. Підготовка таких осіб здійснюється за кошти ДДПУ та триває чотири роки.

Особа подає до ДДПУ заяву про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

Після зарахування особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою відповідним наказом ректора призначається науковий керівник (два наукових керівники) з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу з науковим ступенем згідно з вимогами пункту 3.8 цього Положення. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.2. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання відповідної освітньо-наукової програми відповідної спеціальності згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Особи, прикріплені до університету з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені у пунктах 2.1. – 2.3. Положення.

5.3. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у ДДПУ та має право продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у закладі вищої освіти (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

5.4. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до пунктів 4.6 – 4.7 цього Положення.

6. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі

6.1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури ДДПУ.

Підготовка в докторантурі передбачає завершення здобувачем власного оригінального наукового дослідження, узагальнення якого наводяться в дисертації (науковій доповіді) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та оприлюднюються в наукових публікаціях відповідно до вимог, визначених МОН.

Прийом до закладу для підготовки в докторантурі здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю відповідно до вимог цього Порядку та правил прийому до відповідного закладу, якими визначаються, зокрема, порядок, перелік і строки подання документів для вступу до закладу для підготовки в докторантурі.

Підготовка в докторантурі здійснюється за науковими спеціальностями за галузями науки відповідно до переліку, затвердженого МОН. Дисертація (наукова доповідь) повинна відповідати паспорту наукової спеціальності.

6.2. Для підготовки в докторантурі у здобувача мають бути ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), наукові досягнення, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації (наукової доповіді), та не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН, що відповідають вимогам, встановленим МОН, у наукових періодичних виданнях за відповідним напрямом досліджень.

6.3. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі, відділу, лабораторії чи іншому структурному підрозділу університету розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту, та копії наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді). Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради ДДПУ.

У разі позитивного висновку відповідний структурний підрозділ надає пропозицію щодо призначення наукового консультанта з числа науково-педагогічних або наукових працівників, які мають трудові відносини із відповідним закладом, науковий ступінь доктора наук та необхідну наукову кваліфікацію, яка підтверджується відповідно до пункту 38 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23 березня 2016 р. (зі змінами).

Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому до ДДПУ. Перелік повинен включати, зокрема:

- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником відповідного закладу вищої освіти (наукової установи), із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

- копію диплома доктора філософії або кандидата наук.

6.4. Вчена рада ДДПУ на черговому засіданні розглядає висновки відповідного структурного підрозділу щодо кожного вступника, затверджує тему дисертації (наукової доповіді), приймає рішення про його зарахування до закладу для підготовки в докторантурі та призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників ДДПУ із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора університету.

На здійснення наукового консультування роботою над дисертацією одного докторанта науковому консультанту щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників). Науковий консультант може здійснювати підготовку не більше трьох докторантів.

6.5. Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

6.6. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує у ЗВО, до якого зарахований докторант. Якщо у закладі вищої освіти (науковій установі), до якого зарахований докторант, не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням університету або за заявою докторанта.

7. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту

7.1. Особа може здобувати науковий ступінь доктора наук шляхом самостійної підготовки своїх наукових досягнень до захисту. Така особа має право на творчу відпустку відповідно до законодавства з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю.

У разі самостійної підготовки наукових досягнень до захисту науковий консультант не призначається.

7.2. Здобувач, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (наукової доповіді), повинен:

мати ступінь доктора філософії (кандидата наук);

представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень відповідно до паспорта наукової спеціальності з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;

мати наукові публікації за темою дисертації (наукової доповіді), зокрема статті у наукових періодичних виданнях із напрямку, з якого підготовлено дисертацію (наукову доповідь), відповідно до вимог, визначених МОН.

7.3. Затвердження теми дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація здобувача, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вноситься наказом ректора або наказом ректора за рішенням вченої ради університету або відповідального дорадчого органу. У такому ж порядку Положення скасовується.

8.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконання його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

РОЗРОБНИКИ ПОЛОЖЕННЯ:

Проректор із науково-педагогічної роботи

С. О. Чайченко

Завідувач аспірантури

Т. В. Шульга

ПОГОДЖЕНО:

Проректор із науково-педагогічної роботи

С. О. Чайченко